

АЛФОНСО ВИЛЯР ГЕРОИЧНА СУЕТА

Превод от испански: Мария Пачкова, 1981

chitanka.info

Това, което не знаят нито испанците, нито Европа, нито дори целият свят, е, че Испания е спасила западната цивилизация. Разбира се! Казано така, това е истина, която слушаме още от времето, когато бяхме деца и четяхме учебника по испанска история. Но ние говорим за нещо съвсем друго. Ако двама испанци от XVII век не се бяха намесили в едно събитие, и то не международно, а междузвездно, сега ние с вас нямаше да бъдем нито испанци, нито дори европейци. Щяхме да работим за жителите на четвъртата планета от Алфа Кентавър, която те наричат Питион.

Питион е планета, голяма колкото Земята. Само че е по-гъсто населена, а пък и... но това ще оставим за после.

Да се обърнем към фактите — една майска сутрин на 1683 г. на няколко километра от устието на Ориноко плавал испански галеон — *Санта Мария де лас Ниевес*, кораб с три палуби и 120 оръдия, който се числял към колониалния флот. Карал доста злато и няколко богати колонисти, които се завръщали в майка Испания.

Морето било спокойно и лек вятър откъм кърмата тласкал кораба на негово величество Карлос II Испански. Във въздуха все още се носели тръпчивите ухания на тропика и летящи риби се надпреварвали да прескачат вълните. След няколко седмици щели да бъдат в Санта Крус де Тенерифе, а малко по-късно — в Кадис. А там как щели да смайват кадисчанки с тенекиените дублони в джоба, перата от гуакамайо на колана и приказките за знойни нощи, хареми от леснодостъпни индианки и привкус на сладникави плодове по венците.

Но там били *те*. *Те* — тоест изследователски кораб от Питион. Били дошли просто да проучват дълбокоморската карибска фауна — тема за докторска дисертация, бихме казали ние. Понеже на Питион много учили... А може би си продължават все така и след онази мимолетна случка... но, да не изпреварваме събитията.

Истината е, че наблюдателят на *Санта Мария де лас Ниевес* съзрял в далечината летящата чиния.

— Какъв странен кораб — отбелязал капитанът, дон Хуан де Аревало, и подал допотопния далекоглед на първия офицер.

— Кълна се, че това е нещо невиждано! Блести като ъглов прозорец — отбелязал офицерът, като си играел с буклите на перуката.

И капитанът заповядал на кормчията да се насочи към странния кораб, може би английски или холандски — на еретици, разбира се,

защото на никой католически народ не би му хрумнало да използва такива дяволски хитрости.

Понеже ония лутерани не искали да дадат признаци на живот, дон Хуан де Аревало наредил да насочат шестдесетте оръдия от десния фланг и да дадат един залп на разстояние едва четвърт левга. Но гюлетата отскачали като топки за пинг-понг от защитната мрежица, изградена около летящата чиния за предпазване от метеоритите, които летят из космоса с над петдесет километра в час.

Междувременно роботите-сонди продължавали изпълнението на изследователската си задача на дъното на Атлантическия океан, без да обръщат на испанския галеон и артилерийската му стрелба внимание повече, отколкото на облак комари.

— На абордаж! — извикал капитанът на галеона — и барабаните забили бойна тревога.

Всичко щяло да свърши мирно въпреки коварните намерения на подвластните на дон Карлос II, ако не се била повредила противометеоритната преграда на летящата чиния, изпратена от планетата Питион да изучава странните полови навици на рибите. Нещата протекли така: един от снарядите предизвикал повреда в един малък фотоелемент и така се разстроила част от механизма. От своя страна задействували серия от ретрозахранващи вериги и тогава летящата чиния изпратила един инфрачервен лъч, достатъчно мощен, за да превърне във факел цял един кораб с три палуби. След няколко минути *Санта Мария де лас Ниевес* вече пламтяла, а малко по-късно избухнал барутният ѝ склад.

Спасили се само дон Феликс де Арготе и Мачука и отец Педро де Авалос. Останалите — мир на праха им, защото загинали славно, разгромени, в името на негово католическо величество дон Карлос II, крал на Испания, бивш крал на Сицилия, бивш крал на Неапол, бивш крал на Португалия и пр., и пр.

Сега да видим какво се случило с дон Феликс де Арготе и Мачука и отец дон Педро де Авалос, които благополучно били изхвърлени във водата при силния сблъсък между десния борд на галеона и антимагнетичната бариера. Прибрал ги един робот-леководолаз и ги завел при капитана на летящата чиния.

— Целувам ръка на ваша милост и ви връчвам шпагата си в знак, че се предавам — такива били първите думи на дон Феликс де Арготе

и Мачука, когото отсега нататък ще наричаме просто дон Феликс. Що се отнася до отчето, той измъкнал вероломно изпод расото си една библия, очаквайки без съмнение еретиците да се строполят на земята, както инката Атауалпа^[1].

Капитанът на чинията, К-328-Алфа 429. 327-Капа 328. 722 (занапред ще го наричаме *капитана*, за да не удължаваме безкрайно този разказ) приел предаващия се хидалго от Естремадура с дружеския жест на маркиз де Еспинола^[2].

Капитанът ги убедил в необходимостта да ги отведе на своята родна планета Питион, за да избегне разгласяването на случая, нещо, което би изменило несвоевременно хода на историята на Земята.

— С удоволствие — отговорил испанският хидалго, след като изслушал спокойно дългата реч на обитателя на артурската система.

Ще премина като по жарава през събитията, заредили се от пристигането на двамата испанци до момента, когато управниците на Питион решили, че пребиваването им не е твърде благоприятно за общественото благо. Първо нека кажем, че питиончани започнали прекомерно да се интересуват от хубавото вино и хубавите ястия. Те се възхищавали на чувството за мярка на двамата испанци, на тяхната стоическа философия — гуцер на слънце или вгълбен размисъл на пеещ поток. „За какво толкова труд, за какво толкова мислене, след като нищо няма смисъл?“, взели да се питат питиончани.

Отец Педро де Авалос ги учел, че всичко е суета на суетите, че човешкият живот е само лъх, който гасне като свещ, че повече знание води до повече мъка. И питиончани започнали да мислят за смъртта.

По-рано за тях смъртта била просто естествен процес, като този, който създава нови растения от азота и въглерода в остатъците от предишната реколта. Сърцата им се изпълнили с печал. Звездата Артур не била вече обещание за нов ден, а планета, която всеки ден агонизирала в здрача, обагряйки в моравочервено зрелите жита.

Отец Педро де Авалос винаги се разхождал с молитвеника си из фабриките, където атомната енергия насочвала безкрайно малките частици към безкрайните пространства, плюел наляво и надясно и крещял стихове от Еклезиаста. Тогава младите учени преставали да гледат през окуляра на хипермикроскопите или зарязвали магнитните

барабани на информатичните ординатори, за да размишляват над трагедията на човека; само в часа, когато ги галело чуждото слънце и гърлата им влизали в допир с гроздов сок, узрял под влиянието на странни микроорганизми, двамата испанци се чувствували приятели на живота. А испанският хидалго, свирейки на една виуела^[3], изработена за него от питиончани, пеел старинни погранични романи^[4] за възхита на своите слушатели.

Наистина на отец Педро де Авалос се харесвали и артурските моми. Неведнъж го били виждали да се задява с някоя от тях и от тези непочтени занимания той се измъквал, като проповядвал свещена война срещу диваците и други звездни системи; зовял да се въведе света инквизиция за борба с вероотстъпниците и да се пресече с огън и меч всякакъв зачатък на несъгласие със законно установената власт.

— Защо, след като истината е една, позволяваме други да мислят за неосъществимото? Бог е един и истината също е една. Затова да сложим край на ереста.

Но питиончани не му обръщали внимание. Това са изблици на гузна съвест, оригвания на една претоварена храносмилателна система. Питиончани били смазани от размишленията за смъртта, напускането на града и търсенето на пустинни местности, което те правели, следвайки съветите на Кемпис^[5]. Наложил се навикът да се прекарват дълги часове в размисъл и екстаз, а употребата на власеница^[6] се превърнала в необходимост. Мнозина започнали да използват ковчега като легло или арена за предизвикателство на смъртта. Артурските мъдреци се възхищавали от метафизическото спокойствие на дон Феликс де Арготе и Мачука, от това, че смятал всичко за разрешено и оставял другите да чезнат в морето на съмнението; той ставал много рано за утринна молитва, спокойно се обръсвал при първите лъчи на зората, после обилно закусвал, като не забравял да използва клечка за зъби. А след това — разходка, посещение на най-важните господа в столицата, обяд, следобедна дрямка, съзерцаване от някое кресло на последните лъчи на звездата Артур с броеница в ръце и най-сетне сън, но не в обществото на мома или нимфа, защото дон Феликс бил вече навлязъл в години и младежкият огън — изпепелен.

Но един ден президентът на Питион повикал двамата испанци и в присъствие на своите министри и съветници (в тая република на неверници нямало богопомазани крале) им казал следното:

— Трябва да се разделим с вас. Просто защото сте прави. Вие сте мъдрите, а ние глупавите. Но благодарение на тази си глупост ние стигнахме до звездите; благодарение на нашата лудост след хиляди или милиони години (няма значение) ние ще превърнем вашата истина в лъжа. А сега вървете си, преди да сте ни заразили с вашето благоразумие.

Същият капитан, с когото пътували към Питион, ги откарал до Земята, като ги оставил на един достатъчно добре снабден сал, за да могат отново да достигнат бреговете на Западна Индия със смътни проблясъци от сънища в паметта. А в това време останалата част от Европа започваше да страда от същата лудост като артурците.

[1] Атауалпа — последният император на Перу, убит в 1533 г. по заповед на конкистадора Франсиско Писаро. — Б.пр. ↑

[2] Амброджо де Еспинола — италиански пълководец, служил на испанската корона (1569–1630). Отличил се във Фландрия, превзел Бреда. Изобразен от Веласкес в прочутата му картина „Превземането на Бреда“. — Б.пр. ↑

[3] Виуела — струнен инструмент подобен на китара. — Б.пр. ↑

[4] Погранични романси — испански народни песни, възникнали по време на войната с арабите, XIV-XV в. — Б.пр. ↑

[5] Томас Кемпис (наречен Томас Хемеркен) — германски мистик (1379–1471). — Б.пр. ↑

[6] Власеница — груба риза, която облича каещият се грешник. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.